Civilsamfundsanalyse — *Norddjurs Kommune*

Analyse foretaget af *not a box* på vegne af Norddjurs Kommune.
Maj 2026

not a box

Prolog

Civilsamfundet i Norddjurs viser sig ikke først og fremmest i strategier, aftaler eller organiseringer. Det viser sig i det stille – i bevægelser mellem mennesker, i blikke, i handlinger, der ikke bliver skrevet ned, men lever i hverdagen.

Nogen banker på hos en nabo. Nogen ringer. Nogen træder til. Ikke fordi de skal, men fordi det giver mening. Her lever **en frivillighed, som ikke kalder sig selv frivillig**. Den er **ikke bundet af kontrakter, men af relationer**. Og netop dér ligger en særlig styrke.

Det, der er stærkt, er ikke altid det, der er synligt. Den kontraktløse frivillighed glider let udenom systemets opmærksomhed. Den bliver ikke registreret, ikke målt, ikke organiseret - og måske skal den heller ikke. For i forsøget på at indfange den, risikerer man at forandre den. At gøre noget frit til noget forpligtende. At gøre noget levende til noget, der skal passes ind. Derfor opstår en balance: at **give plads uden at tage over. Om at understøtte uden at styre**.

Samtidig træder en anden virkelighed frem. En oplevelse af uklarhed. Af at stå et sted, hvor man gerne vil handle, men ikke helt ved hvordan. Hvor går grænsen? Hvad er muligt? Hvem har ansvaret? Når svarene ikke er tydelige, **svækkes handlekraften**. Ikke af modvilje. Som om **handling kræver en vej, før den kan finde sted.**

For **viljen findes**. Den løber mellem medarbejdere og borgere, foreninger, virksomheder og netværk. Civilsamfundet er ikke ét sted, men mange steder på én gang. Noget er organiseret, andet opstår spontant. Noget er synligt, andet lever i det skjulte. Men det er der.

Måske er det netop her, en bevægelse begynder. Ikke mod mere styring, men mod større bevidsthed. En forståelse af, at **civilsamfundet ikke er noget ved siden af, men noget midt i.** At det ikke kun handler om at skabe nyt, men om at få øje på det, der allerede findes - og om at finde måder at **forbinde** det på. For forbindelserne opstår ikke af sig selv.

De **kræver retning**. En fælles fortælling om, hvad man vil, og hvilken rolle man ønsker at spille. Uden den bliver handlingerne let spredte og uden sammenhæng.

Samtidig kalder fællesskaberne på flere. Ikke alle finder vej ind. Nogle bliver stående udenfor - unge, nye borgere, mennesker lokalt. Derfor handler det ikke kun om, hvad civilsamfundet er, men også **hvem det er for**.

Alt dette peger ikke mod én løsning, men mod et behov for retning. En måde at samle det, der i dag er spredt. En civilsamfundsstrategi er ikke et styringsredskab, men **en ramme for at forstå, vælge og handle**. For civilsamfundet i Norddjurs er allerede i bevægelse.

not a box
Maj 2026

Indhold

1. Baggrund
2. Metode
3. Analyse
4. Konklusion
5. Anbefalinger

Indledning

Denne rapport præsenterer en række anbefalinger til, hvordan Norddjurs Kommune kan styrke samarbejdet med civilsamfundet. Anbefalingerne er udviklet af not a box på baggrund af en analyse af det eksisterende samarbejde, det aktuelle reformlandskab, lokale behov og de strukturelle rammer for samarbejdet i foråret 2026.

Analysen viser, at Norddjurs Kommune står med et stærkt udgangspunkt for samarbejdet med civilsamfundet og et betydeligt uudnyttet potentiale. Civilsamfundet er kendetegnet ved et særligt lokalt engagement og en stærk relationel kultur – et "Norddjurs-DNA" båret af naboskab, initiativ og lokale fællesskaber. Samtidig er samarbejdet i dag i høj grad personbåret og ujævnt forankret, hvilket begrænser muligheden for at bringe civilsamfundets fulde kapacitet i spil. Skal potentialet realiseres, kræver det et styrket internt fokus i kommunen på kapacitetsopbygning, tydeligere strukturer og en mere systematisk og strategisk tilgang til samarbejdet.

Rapporten peger på et civilsamfund præget af stærkt naboskab, lokale initiativer og fællesskaber. Samtidig peger rapporten på behovet for en bevægelse fra personbårne og ad hoc-baserede samarbejder til øget fokus på struktur og langsigtede strategiske prioriteringer. Dette skifte er centralt for at kunne indfri både lokale ambitioner og de bredere reformkrav, som kommunerne står over for.

Anbefalingerne

Anbefalingerne er struktureret i tre hovedtematikker, der adresserer centrale dimensioner af samarbejdet mellem civilsamfundet og kommunen:

Styrk kommunens struktur for samarbejdet ved at skabe tydelige rammer og indgange, så samarbejdet ikke afhænger af enkeltpersoner, og så både lokale og nationale aktører ved, hvor de skal henvende sig.

I

Styrk kapaciteten i civilsamfundet ved at gøre det lettere at blive og være frivillig(forening), og ved at skabe bedre overblik over eksisterende tilbud, tilbyde målrettet støtte og reducere praktiske og administrative barrierer for deltagelse.

II

Udvikl strategiske og langsigtede partnerskaber ved at arbejde med tydelige mål, fælles retning og klare rammer for samarbejdet, som understøtter kontinuitet, forudsigelighed og en mere systematisk inddragelse af civilsamfundet i den kommunale opgaveløsning.

III

OPSUMMERING

Analysegrundlag og anbefalinger

Analysen peger på, at Norddjurs Kommune står med et stærkt lokalt fundament for samarbejdet med civilsamfundet, men også med et behov for mere tydelige strukturer, større koordinering og en mere strategisk understøttelse af civilsamfundets kapacitet på tværs af kommunen.

Anbefalingerne tager afsæt i både eksisterende styrker, lokale erfaringer og de udfordringer, som både lokale og nationale aktører pointerer. Samlet peger aktørerne på et behov for et skifte fra personbårne og ad hoc-prægede samarbejder til et mere sammenhængende, langsigtet og strategisk forankret samspil mellem kommune og civilsamfund.

Rapporten afsluttes med en kerneanbefaling om, at næste skridt for Norddjurs Kommune i arbejdet med civilsamfundet, bør være at udarbejde en samlet og implementerbar civilsamfundsstrategi. Strategien skal omsætte anbefalingerne til tydelige prioriteringer, fælles samarbejdsprincipper og en mere langsigtet organisering af arbejdet med at styrke civilsamfundet og samarbejdet med det.

TEMA	I. Kommunens struktur for samarbejdet	II. Kapacitetsopbygning i civilsamfundet	III. Strategiske partnerskaber med civilsamfundet
ANBE-FALING	1 Styrk kommunens samarbejdsevne med civilsamfundet	1 Gør det lettere at blive og være frivillig	1 Arbejd systematisk med samarbejdsaftaler
	2 Tænk civilsamfundet ind tidligt og systematisk	2 Gør det lettere at være en frivillig forening	2 Styrk relationen til nationale aktører
	3 Skab en tværgående koordinering og et klart ejerskab	3 Gør det lettere at finde vej til tilbuddene i civilsamfundet	3 Prioritér målrettede partnerskaber
	4 Formuler ét fælles sæt samarbejdsprincipper	4 Gør det lettere at yde en frivillig indsats	4 Udarbejd en langsigtet civilsamfundsstrategi med klare mål

I. Baggrund

"Civilsamfundet er borgere, der engagerer sig i andre borgere – og det har en særlig kraft."

Citat fra interview med nationale civilsamfundsaktør

BAGGRUND

Samarbejdet med civilsamfundet i Norddjurs Kommune

Civilsamfundet i Norddjurs Kommune består af en bred og mangfoldig gruppe af aktører – fra idræts- og kulturforeninger til sociale fællesskaber, nationale organisationer og lokalt drevne inixtiativer. Lokale beskriver et område præget af stærke fællesskaber og stor frivillig indsats, hvor "***der næsten altid er nogen, der tager initiativ til noget lokalt***" (citat fra temamøde).

EKSISTERENDE SAMARBEJDER OG AKTØRER

Kommunen samarbejder allerede i dag med civilsamfundet på tværs af flere fagområder, bl.a. med patientforeninger, sociale caféer og foreninger, der bidrager til skole- og integrationsindsatser. Eksempelvis har Café Grenaa omkring 80 frivillige og driver åbne fællesskaber i kommunen. Civilsamfundet er geografisk spredt i kommunen, med særlig koncentration i Grenaa. Foruden de formaliserede frivillige indsatser, er der også en stor ressource i det uformelle naboskab og medborgerskab. "Kulturen i Norddjurs er præget af en tæthed, hvor naboer reagerer og gør noget ekstra" (citat fra koncernledelsesmøde).

NYE INVESTERINGER OG UDVIKLING I SAMARBEJDET

De seneste år har Norddjurs Kommune investeret i samarbejdet med civilsamfundet. Både gennem etableringen af et nyt frivilligcenter og gennem udviklingen af sociale henvisninger, der skal styrke broen mellem offentlige indsatser og civilsamfundets fællesskaber. Investeringerne er en anledning til at tænke samarbejdet systematisk og skabe formelle rammer for kapacitet, koordinering og deltagelse.

BAGGRUND

Hvad forstås ved civilsamfund?

EN FORSTÅELSE AF CIVILSAMFUNDET

I denne rapport arbejdes der med en forståelse af *civilsamfundet* som de aktiviteter, fællesskaber og organiseringer, der opstår uden for det offentlige og kommercielle marked, og som er båret af frivillige. Civilsamfundet rummer både formelle strukturer og organisationer og uformelle, lokalt forankrede fællesskaber. **I rapporten er der særligt fokus på foreningslivet**, som udgør den mest udbredte og organiserede del af civilsamfundet i en kommunal kontekst.

KENDETEGN OG VARIATION

Civilsamfundet er kendetegnet ved at være **værdibåret** og **relationelt**. Aktiviteter udspringer af et fælles formål og engagement og er i høj grad afhængige af frivillige kræfter. Samtidig varierer civilsamfundet betydeligt i både organisering, kapacitet og stabilitet – fra større, veletablerede organisationer til mindre og mere løst organiserede initiativer. Bredden i denne forståelse er en vigtig pointe i sig selv, da både det formelt organiserede, men også de helt lokale frivillige handlinger, er vigtige byggesten for et stærkt civilsamfund og medborgerskab.

CIVILSAMFUNDET I EN KOMMUNAL KONTEKST

Civilsamfundet udgør **en selvstændig arena med andre logikker og vilkår** end det offentlige. Derfor kan civilsamfundet ikke sidestilles med en driftsressource eller erstatte kommunale kerneopgaver. Omvendt rummer civilsamfundet en kapacitet, som kan bidrage til at styrke fællesskaber, trivsel og forebyggelse tæt på borgernes hverdagsliv. Et velfungerende samarbejde mellem kommune og civilsamfund forudsætter en tydelig forståelse af roller og ansvar, så samarbejdet understøtter og respekterer civilsamfundets selvstændighed og vilkår.

BAGGRUND

Hvorfor arbejde med civilsamfundet?

CIVILSAMFUNDETS ROLLE I LOKALSAMFUNDET

Civilsamfundet spiller en central rolle i udviklingen af robuste, inkluderende og sammenhængende lokalsamfund. Kommuner, der formår at arbejde strategisk og langsigtet med civilsamfundet, kan mobilisere et stærkere lokalt engagement, styrke borgernes trivsel og skabe flere veje ind i meningsfulde fællesskaber.

FOREBYGGELSE, TRIVSEL OG ADGANG TIL FÆLLESSKABER

Et stærkt civilsamfund kan være med til at forebygge sociale udfordringer ved at skabe adgang til meningsfulde fællesskaber, reducere isolation og understøtte borgere i overgange, hvor der kan være behov for relationelle tilbud. Civilsamfundets aktører fungerer som indgange til lokalsamfundet, særligt for borgere, der ikke altid søger eller kan nås gennem traditionelle velfærdsindsatser.

BETYDNING I GEOGRAFISK SPREDTE OMRÅDER

Arbejdet med civilsamfundet er særligt relevant i kommuner med geografisk spredte lokalsamfund, hvor sociale netværk, naboskab og lokale aktører ofte udgør et afgørende supplement til den kommunale indsats. I disse områder kan civilsamfundets indsatser være med til at skabe nærhed, kontinuitet og lokalkendskab, som ellers kan være vanskelige at etablere gennem formelle systemer.

CIVILSAMFUNDET SOM SAMARBEJDSPARTNER

Et stærkt civilsamfund kan bidrage med kapaciteter, som komplementerer den kommunale opgaveløsning og styrker borgernes livskvalitet og samfundsengagement. Det gælder særligt gennem det formelle civilsamfund, herunder foreningslivet, selvejende institutioner, frivilligcentre og nationale organisationer.

Civilsamfundet kan fungere som en tidlig indgang til sårbare borgere, men samarbejdet kræver tydelige roller, fælles forståelse og koordinerede rammer. Når samarbejdet er strategisk og forankret i både kommunen og civilsamfundet, kan det styrke sammenhængskraften lokalt og bidrage til mere bæredygtige fællesskaber og bedre match mellem indsatser og lokale behov.

”Frivillige er et godt supplement til kommunale tilbud... De skaber både sundhed og fællesskab.”

(citat fra interview med kommunale aktører)

BAGGRUND
Reformlandskab

Kommunerne står midt i et vedvarende og komplekst reformpres, hvor reformer og strukturændringer på tværs af velfærdsområder stiller store krav til implementering. Samtidig er kommunerne under pres for stram økonomistyring, stigende efterspørgsel og rekrutteringsudfordringer - særligt på borgernære områder. Det kræver styrket sammenhæng på tværs af forvaltninger og aktører, når nye politiske ambitioner skal omsættes i en virkelighed med begrænset kapacitet og stigende kompleksitet i opgaver.

KOMPLEKSE VELFÆRDSOPGAVER OG SKÆRPEDE KRAV

En central retning i reformerne er øget fokus på forebyggelse, tidlig indsats og løsninger tættere på borgernes hverdagsliv. Opgaver flyttes fra specialiserede systemer til kommuner og lokalsamfund, hvilket øger forventningen til, at flere indsatser kan lykkes uden for de traditionelle velfærdsinstitutioner. Det medfører et større ansvar for at understøtte egenmestring og forebygge mistrivsel, ensomhed og funktionstab. Samtidig bliver opgaverne mere komplekse i takt med, at flere borgere har sammensatte behov. Det stiller skærpede krav til koordinering og helhedsorienterede indsatser og øger risikoen for fragmentering.

EN NØDVENDIG MEN KOMPLEKS SAMARBEJDSPARTNER

Civilsamfundet udgør i stigende grad en vigtig del af velfærdskapaciteten. Lokale foreninger bidrager med relationer, tillid og nærhed til borgernes hverdagsliv, og spiller en væsentlig rolle i forebyggelse og inklusion. Samarbejdet er dog ikke uproblematisk, da civilsamfundet opererer med forskellige formål og varierende kapacitet.

BEHOV FOR PRIORITERING OG STRATEGISK RETNING

Det samlede reform- og kapacitetspres nødvendiggør skarpere prioritering i opgaveløsningen. Samarbejdet med civilsamfundet kræver en mere strategisk tilgang, hvor det afklares, hvor samarbejdet skaber reel værdi, og hvordan det understøttes organisatorisk og ledelsesmæssigt. Samtidig er der behov for større stabilitet i rammerne. Uden kontinuitet bliver det vanskeligt at opbygge de relationer og den lokale kapacitet, som reformernes intentioner forudsætter.

CENTRALE REFORMSPOR

1. **Sundhed og nærhed:** Øget fokus på behandling tættere på borgeren og styrket samarbejde mellem hospitaler, almen praksis og kommuner (bl.a. gennem sundhedsklynger).
2. **Ældreområdet:** Ny ældrelov med større vægt på selvbestemmelse, fleksibilitet og helhedsorienterede forløb.
3. **Socialområdet:** Tiltag for at styrke kvalitet, styring og bæredygtighed på et område med stigende kompleksitet og udgifter.
4. **Beskæftigelsesområdet:** Forenkling af regler og større fokus på resultater, progression og lokale løsninger.
5. **Folkeskole og børn/unge:** Initiativer med fokus på trivsel, inklusion og mere varierede læringsmiljøer.

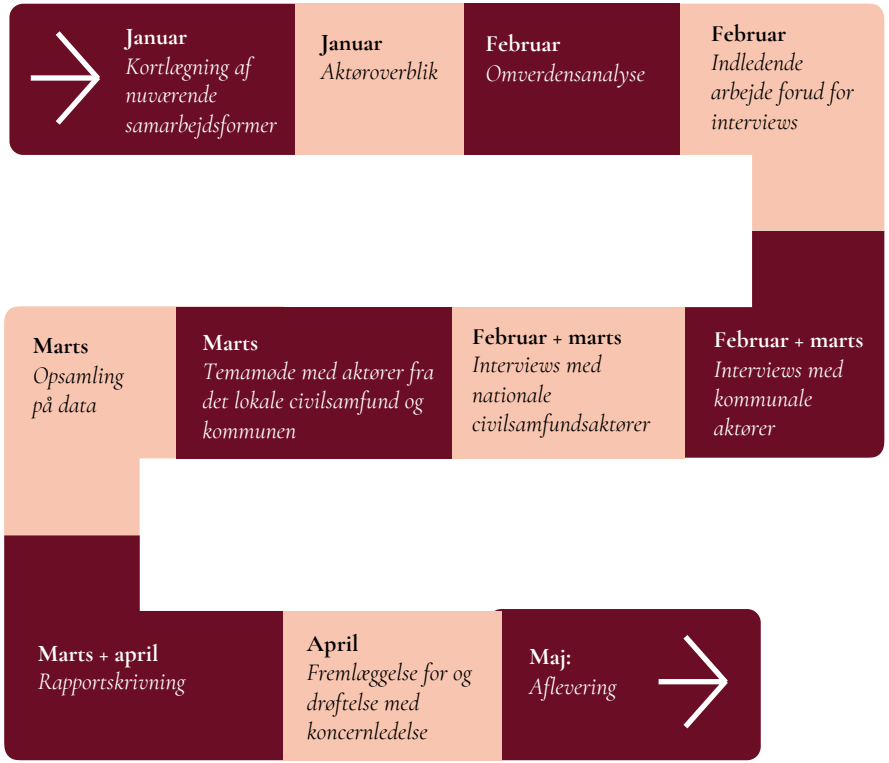
2. Metode

”Frivillige er et godt supplement til kommunale tilbud...
De skaber både sundhed og fællesskab.”

Citat fra interview med kommunal aktør

METODE
Tilgang

Analysen er gennemført som et kvalitativt og involverende studie med det formål at opnå en dybere forståelse af civilsamfundet i Norddjurs Kommune.
Analysen blev indledt med en række møder i en tværgående arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra Norddjurs Kommune og not a box. Formålet med disse møder har været at etablere en fælles forståelse af det eksisterende samarbejde mellem kommunen og civilsamfundet, herunder centrale aktører, strukturer og aktuelle udfordringer. Forståelsen for samarbejdet er suppleret med desk research.

INTERVIEWS

Der er gennemført 18 semistrukturerede interviews fordelt på to målgrupper:

- **9 kommunale aktører** på tværs af forvaltninger og organisatoriske niveauer
- **9 nationale civilsamfundsaktører** fra forskellige typer organisationer

Interviewene med kommunale aktører har belyst det nuværende samarbejde med civilsamfundet, mens interviewene med nationale civilsamfundsaktører har skabt indsigt i, hvordan man opbygger civilsamfundskapacitet i en kommune som Norddjurs.

TEMAMØDE

Der er afholdt et temamøde med 17 deltagere fra både kommunen og de lokale civilsamfundstilbud. Formålet har været at skabe en fælles dialog om fremtidige muligheder for at styrke samarbejdet mellem civilsamfund og kommune. Temamødet har bidraget med perspektiver på muligheder, barrierer og potentialer i samarbejdet, og har fungeret som et forum for erfaringsudveksling på tværs af aktørgrupper.

3. Analyse

"Fællesskaber kan modvirke ensomhed, isolation og tab af trivsel på måder systemet ikke kan."

Interview med kommunal aktør

ANALYSE

Opbygning af analyse

På baggrund af indledende møder, interviews med aktører fra Norddjurs Kommune og nationale civilsamfundsorganisationer og et temamøde med det lokale civilsamfund har vi identificeret 3 tematikker fra hver af de tre aktørgrupper. Disse tre tematikker belyser hver især kritiske dynamikker i civilsamfundets kapacitet og bæredygtighed.

For at skabe overblik og tydeliggøre sammenhænge struktureres analysen efter tre afsnit:

1. Nationale civilsamfundsaktører
2. Lokale civilsamfundsaktører
3. Kommunale aktører

For hvert afsnit præsenterer vi tre underliggende tematikker fra interviewene med tilhørende illustrative citater.

AKTØR-GRUPPE	I. Nationale civilsamfundsaktører	II. Lokale civilsamfundsaktører	III. Kommunale aktører
TEMA	1 Uklart samarbejde med kommunen	4 Kontakt til kommunen	7 Personbåret
	2 Manglende gensidig forståelse	5 Overblik og synlighed	8 Uklare forventninger og roller
	3 Manglende synlighed	6 Rekruttering og engagement	9 Mangel på overblik

ANALYSE

Nationale civilsamfundsaktører

UKLART SAMARBEJDE MED KOMMUNEN

Flere aktører peger på, at samarbejdet med Norddjurs Kommune i praksis har været vanskeligt at få til at fungere – ikke nødvendigvis på strategisk niveau, men i implementeringen. Der tegner sig et billede af manglende intern forankring, hvor aftaler og intentioner ikke omsættes til handling i organisationen. Særligt fraværet af en tydelig tovholder og begrænset kommunikation internt i kommunen fremhæves som centrale barrierer. Samtidig peges der på, at samarbejdet er sårbart over for udskiftning i nøglepersoner. Disse udfordringer beskrives konkret i relation til Norddjurs, men genkendes også i andre kommuner.

MANGLENDE GENSIDIG FORSTÅELSE

Interviewene peger på, at der i Norddjurs konkret opleves en vis skepsis over for civilsamfundets evne til at løfte opgaver – særligt blandt dele af medarbejdergruppen. Dette handler både om tvivl om frivilliges kapacitet i lokalområdet og en mere grundlæggende usikkerhed om civilsamfundets rolle i velfærdsopgaver. Samtidig fremhæves det, at denne skepsis ikke nødvendigvis er universel, men kan variere internt i kommunen. Problemstillingen genfindes i andre kommuner, men beskrives her som særligt udtalt i Norddjurs og med direkte betydning for samarbejdet og dets udvikling.

MANGLENDE SYNLIGHED

Et gennemgående tema er, at civilsamfundets tilbud ikke er tilstrækkeligt synlige eller tænkt strategisk ind i kommunens arbejde. Flere nationale aktører påpeger, at de gerne vil samarbejde med kommunen, men at det kræver, at kommunen rækker ud og opsøger de nationale foreninger. Dertil peger aktørerne på, at kommunen har en central rolle i at skabe efterspørgsel efter tilbuddene, både gennem henvisninger og ved at legitimere civilsamfundets tilbud. I en kommune med mange små foreninger er der behov for en mere aktiv kommunal rolle i at understøtte synlighed og kobling til borgere.

UDVALGTE CITATER

- *"Oplevelsen fra vores medarbejdere er, at der ikke har været super god kommunikation internt i kommunen."*
- *"Der er meget lidt tillid til det frivillige civilsamfund i Norddjurs Kommune fra kommunen."*
- *"Kommunen kan gøre rigtig meget for at tale et civilsamfundstilbud op."*
- *"Vi vil gerne indgå i et samarbejde, men det kræver, at kommunen tager fat i os og inviterer os ind."*

ANALYSE

Lokale civilsamfundsaktører

KONTAKT TIL KOMMUNEN

Samarbejdet i Norddjurs opleves som velfungerende, når relationerne er etableret, men samtidig som uensartet og personafhængigt. Særligt efter bortfaldet af frivilligkonsulentfunktionen peger flere på, at den nære indgang til kommunen er svækket. Det betyder, at nogle foreninger har let adgang via eksisterende kontakter, mens andre, særligt nye, oplever uklarhed om, hvor de skal henvende sig.
Udfordringen er forstærket lokalt af manglende faste indgange og strukturer på tværs af forvaltninger. Derfor er der blandt de lokale frivillige store forventninger til, at det nye frivilligcenter imødekommer denne udfordring.

OVERLIK OG SYNLIGHED

Norddjurs har et aktivt civilsamfund, men overblikket er begrænset. Udfordringen er bredt kendt, men forstærkes lokalt af kommunens geografi med mange mindre byer. Flere peger konkret på at aktiviteter i Grenaa fylder uforholdsmæssigt meget, mens initiativer i mindre byer som Auning er mindre synlige. Samtidig opleves eksisterende løsninger som utilstrækkelige eller for tunge at drive. Der efterspørges derfor et bedre, men også realistisk, overblik over civilsamfundets tilbud – eventuelt med lokale løsninger frem for én samlet platform.

REKRUTTERING OG ENGAGEMENT

Rekruttering er en tværgående udfordring, men i Norddjurs bliver der fremhævet en tydelig lokal skævhed. Foreningslivet bæres i høj grad af ældre frivillige, mens det er svært at engagere unge. Det skyldes i høj grad, at de unge mangler en vej ind til fællesskaberne. Udfordringen er særligt markant i mindre lokalsamfund, hvor rekrutteringsgrundlaget er begrænset.
Samtidig opleves administrative opgaver som bogholderi som en konkret barriere for både drift og rekruttering. Det skaber udfordringer med at besætte centrale roller og fastholde engagement i foreningerne.

UDVALGTE CITATER

- *"Man ringer ikke bare til kommunen, så man sidder nemt alene med problemerne."*
- *"Ting ligger i Grenaa, men der foregår meget andre steder, og det får mindre fokus."*
- *"Administrative opgaver suger livet af foreninger. Det er ikke det, man kommer for."*
- *"Det grå guld er meget repræsenteret. Vi mangler de unge."*

ANALYSE

Kommunale aktører

PERSONBÅRET

Civilsamfundet i Norddjurs er båret af enkelte aktører, både i foreninger, plejecentre, skoler og virksomheder. Den lokale drivkraft muliggør mange indsatser, men betyder også, at samarbejdet bliver sårbart. Kommunale medarbejdere beskriver, hvordan indsatser opstår spontant, fordi en ildsjæl tager initiativ, men også hvordan indsatser ophører, når personen træder tilbage. Det skaber variation i tilbud, som ikke nødvendigvis følger borgernes behov, men i højere grad hvem der er engageret i det pågældende område. Dette gør det vanskeligt for kommunen at arbejde systematisk og langsigtet med civilsamfundet, og understreger behovet for mere struktureret understøttelse.

UKLARE FORVENTNINGER OG ROLLER

Samarbejdet med civilsamfundet i Norddjurs er i høj grad decentraliseret og forankret lokalt i institutioner som plejecentre og skoler. Dette giver nærhed til borgerne, men betyder også, at overblikket og den strategiske koordinering på tværs er begrænset. Samtidig skaber det udfordringer i samarbejdet ift. rolleforståelse, når frivillige indgår i mere borgernære indsatser. Her bliver det vigtigt med tydelig afgrænsning af ansvar, hvilket i dag ofte håndteres lokalt og reaktivt frem for systematisk.

MANGEL PÅ OVERBLIK

Kommunen peger på, at samarbejdet i dag er decentralt organiseret, hvor institutioner og fagområder selv opbygger relationer. Det giver fleksibilitet, men gør det svært at skabe overblik over tilbud, mangler og overlap. Manglende koordinering betyder, at nogle borgere får adgang til mange tilbud gennem stærke netværk, mens andre borgere står uden adgang til tilbud. Dette medfører geografiske og sociale skævheder samt tilfældige henvisninger. Samtidig begrænser den manglende koordinering udnyttelsen af civilsamfundets samlede kapacitet. Der er derfor et bredt ønske om bedre struktur, fælles vidensdeling og tydeligere indgange til civilsamfundet.

UDVALGTE CITATER

- *"Det hele bliver sårbart, når det afhænger af én bestemt person."*
- *"Vi skal have nogle afklarende dialoger med de frivillige."*
- *"Vi mangler et samlet overblik over civilsamfundet."*
- *"Der er stor forskel på, hvad der er af tilbud rundt omkring i kommunen."*

4. Konklusion

"Små lokale initiativer kan være starten på større fællesskaber."

Interview med kommunal aktør

STYRKER

I samarbejdet med civilsamfundet i Norddjurs Kommune

1

STÆRK LOKAL FORANKRING OG HØJ FRIVILLIG DELTAGELSE

Norddjurs' civilsamfund er præget af stærke lokale fællesskaber, engagerede ildsjæle og en tradition for, at borgere "**selv tager initiativ til noget lokalt**" (citat fra temamøde). Lokale miljøer, som Café Grenaa samt idræts- og borgerforeninger, fungerer som samlingspunkter, og understøtter en bred deltagelseskultur, ligesom der er stor tradition for uformelle indsatser, såsom nabofrivillighed.

2

BRED VARIATION AF AKTØRER OG RELEVANTE TILBUD

Norddjurs Kommune samarbejder med både lokale foreninger og nationale organisationer som Social Sundhed og KFUM, der bidrager med brobygning og støtte til sårbare borgere. Det giver en bred vifte af tilbud på tværs af temaer fra idræt og kultur til sociale fællesskaber og hverdagsstøtte.

3

GODE ERFARINGER MED DIALOG OG FLEKSIBLE SAMARBEJDSFORMER

Kommunale medarbejdere i Norddjurs Kommune beskriver samarbejdet som nært og præget af stor hjælpsomhed, med korte kommunikationsveje og hurtig koordinering. Erfaringer fra samarbejder med patientforeninger, sociale caféer og foreninger på kommunale institutioner viser, at velfungerende relationelle samarbejder kræver tydelige kontaktflader.

4

NYE INVESTERINGER SKABER MOMENTUM

Etableringen af et frivilligcenter og arbejdet med sociale henvisninger giver kommunen et aktuelt afsæt for at styrke systematik, kapacitet og koordinering. Begge dele fremhæves som vigtige muligheder for at samle og løfte civilsamfundet mere strategisk.

POTENTIALER

For samarbejdet med civilsamfundet i Norddjurs Kommune

1

BEHOV FOR KLARERE STRUKTUR, OVERBLIK OG ADGANGSVEJE

Der efterspørges bredt en tydeligere indgang til kommunen og bedre overblik over civilsamfundets tilbud. Flere oplever, at "**man nemt sidder alene med problemerne, fordi man ikke ved, hvor man skal gå hen"** (lokal aktør). Manglende koordinering gør samarbejdet personbåret og sårbart.

2

MANGLENDE SYSTEMATIK OG VARIERENDE SAMARBEJDSPRAKSIS

Både nationale og lokale aktører oplever, at samarbejdet er personbåret frem for forankret i kommunen. Dette gør samarbejdet sårbart, da indsatser forsvinder, når ildsjæle stopper, eller medarbejdere skifter funktion, hvilket igen reducerer forudsigelighed, og gør det svært at opbygge langsigtede partnerskaber.

3

UJÆVN GEOGRAFISK KAPACITET OG SYNLIGHED

Aktiviteter er særligt koncentreret i Grenaa, mens mindre lokalsamfund ofte mangler understøttelse, synlighed og rekrutteringskraft. Denne pointe bekræftes på tværs af kommunale og civilsamfundsaktører. Samtidig påpeger nationale aktører, at Norddjurs Kommune er **"svær at afkode strukturelt"** på grund af varierende forankring og kapacitet.

4

REKRUTTERING OG FASTHOLDELSE

Flere aktører peger på udfordringer med rekruttering af nye frivillige, især unge. Det skaber pres på mange lokale tilbud, hvor "det grå guld" fortsat bærer en uforholdsmæssig stor del af indsatsen, mens de unge mangler en vej ind i frivilligheden.

5

UKLARHED OM ROLLER OG ANSVAR

Kommunale medarbejdere oplever usikkerhed om, hvilke opgaver frivillige kan varetage, især i myndighedsnære og komplekse sager. Det peger på, at der er behov for tydeligere rammer, forventningsafstemning og støtte til frivillige.

OPSUMMERING

Hvordan styrkes civilsamfundet i Norddjurs?

EN ANDEN MEN BETYDELIG CIVILSAMFUNDSKAPACITET

Analysen viser, at civilsamfundet i Norddjurs Kommune ikke er kendetegnet ved lav kapacitet, men snarere ved en anden type kapacitet end den, der ofte ses i større kommuner. Kapaciteten er i høj grad forankret i lokale fællesskaber, ildsjæle og mindre, fleksible initiativer med stærk lokal tilknytning. Dette giver et solidt fundament for at skabe nærhed, relationer og meningsfulde fællesskaber tæt på borgernes hverdagsliv. Samtidig indebærer denne form for kapacitet, at civilsamfundet i mindre grad er formaliseret og synligt, hvilket kan gøre det sværere at aktivere civilsamfundet systematisk i samarbejdet med kommunen.

POTENTIALE FOR ET MERE FORANKRET SAMARBEJDE

På tværs af analysen fremstår nærheden i samarbejdet mellem kommune og civilsamfund som en afgørende faktor for, hvorvidt civilsamfundskapaciteten bringes i spil. Samarbejdet er flere steder velfungerende, men samtidig præget af at være personbåret og ujævnt forankret. Der mangler en tydelig fælles retning og systematik i måden, hvormed civilsamfundet tænkes ind i den kommunale opgaveløsning. Dette betyder, at eksisterende tilbud ikke altid bliver anvendt, og at potentialet i civilsamfundet ikke udnyttes fuldt ud. Samtidig peger analysen på, at det nuværende samarbejde er et godt udgangspunkt at bygge videre på, hvis det i højere grad skal forankres organisatorisk og strategisk.

ET STRATEGISK SKIFTE I LYSET AF ØGET PRES

I lyset af et stigende reform- og kapacitetspres på de kommunale velfærdsområder bliver civilsamfundet en stadig vigtigere samarbejdspartner. Særligt i en kommune som Norddjurs, hvor geografiske afstande og lokale forskelle præger opgaveløsningen, rummer civilsamfundet et væsentligt potentiale for at skabe sammenhæng, forebygge mistrivsel og nå borgere, som ellers kan være svære at engagere. Analysen peger på, at dette potentiale i højere grad kan realiseres gennem øget synlighed, bedre overblik over eksisterende tilbud og stærkere brobygning mellem kommune og civilsamfund.

BEHOV FOR MERE STRATEGISK UNDERSTØTTELSE

Analysen peger på, at en øget civilsamfundskapacitet i Norddjurs Kommune ikke blot handler om at skabe flere tilbud, men også om at aktivere og understøtte den kapacitet, der allerede findes. Det kræver et skifte fra et ad hoc-præget samarbejde til en mere systematisk og strategisk tilgang, hvor civilsamfundet tænkes ind som en integreret del af den samlede opgaveløsning. Dette indebærer en tydeligere organisatorisk forankring, en styrket fælles forståelse af roller og ansvar samt investering i de strukturer og relationer, der gør samarbejdet bæredygtigt over tid. Lykkes dette, er der et betydeligt potentiale for at styrke både den samlede velfærd og sammenhængskraften i Norddjurs Kommune.

OPSUMMERING

Fra stærkt lokalt engagement til et mere strategisk samspil

ØGET KOORDINERING

Norddjurs har et stærkt lokalt fundament og en tydelig vilje til samarbejde, men der er også et betydeligt potentiale for at styrke struktur, koordinering og kapacitet. Særligt behovet for tydelige indgange til og styrket samarbejde med kommunen, samt et bedre overblik over aktører og tilbud, går igen. Med frivilligcenteret og sociale henvisninger har kommunen et aktuelt momentum til at løfte samarbejdet, særligt med de formaliserede frivillige indsatser - fra en personbåret praksis til et mere robust og strategisk forankret samspil. Desuden ses et stort potentiale i at arbejde målrettet med aktivering af målgrupper.

STRATEGISK KAPACITETSOPBYGNING

De oplistede styrker og potentialer viser, at Norddjurs' civilsamfundslandskab er præget af stærk lokal forankring, høj frivillig deltagelse og en bred variation af aktører - men også af geografiske forskelle, personbårne strukturer og begrænset synlighed blandt nogle grupper og organisationstyper. For at målrette arbejdet med kapacitetsopbygning er det afgørende at forstå, hvilke barrierer borgere og civilsamfund møder, men også hvordan civilsamfundets aktører og målgrupper fordeler sig på tværs af kommunen.

OPSUMMERING

Spektre for civilsamfund i Norddjurs

De to nedenstående spektre visualiserer civilsamfundslandskabet i Norddjurs og tydeliggør, hvor Norddjurs allerede står stærkt, og hvor der er størst potentiale for øgede strategiske indsatser. Spektrene afspejler, at Norddjurs har mange små lokale foreninger, som særligt har fat i den ældre målgruppe.

Civilsamfundsspektrum

Målgruppespektrum

5. Anbefalinger

”Samarbejdet fungerer bedst, når der er tydelig opbakning fra ledelsen i kommunen.”

Interview med national civilsamfundsaktør

ANBEFALINGER
En rød tråd

Analysen viser, at Norddjurs Kommune står med et stærkt udgangspunkt for at styrke samarbejdet med civilsamfundet. Civilsamfundet er kendetegnet ved et mangfoldigt foreningsliv, stærke lokale fællesskaber og væsentlige kommunale investeringer i både frivilligcenter, sociale henvisninger og eksisterende samarbejder.

På baggrund af analysen foreslås følgende strategiske mål:

1. **Gøre det lettere at blive og være frivillig**
2. **Gøre det lettere at være forening**
3. **Gøre det lettere for borgere at finde vej til civilsamfundets tilbud**
4. **Gøre det lettere at yde en frivillig indsats i sammenhæng med kommunens tilbud**

Samtidig peger de lokale aktører på konkrete barrierer vedrørende personbårne samarbejder, manglende overblik, forskellig kapacitet på tværs af lokalsamfund og behov for tydelige rammer og støtte til arbejdet, særligt med sårbare borgere.

Der er således et potentiale for at styrke civilsamfundets kapacitet, øge koordineringen og skabe mere robuste og langsigtede samarbejdsmodeller. De strategiske mål og dertilhørende anbefalinger tager afsæt i netop disse lokale styrker og potentialer og peger på, hvordan samarbejdet kan forankres, systematiseres og udvikles - på måder, der virker i Norddjurs' konkrete kontekst. Anbefalingerne tager afsæt i følgende tre overordnede emner:

Kommunens struktur for samarbejdet

Kapacitetsopbygning i civilsamfundet

Strategiske partnerskaber med civilsamfundet

ANBEFALINGER

Del 1: Kommunens struktur for samarbejdet

Analysen viser, at mange foreninger oplever "stoppede døre", usikkerhed om, hvem de skal kontakte, og forskellige praksisser på tværs af forvaltningerne. Desuden peger analysen på, at enkeltpersoner ofte er afgørende, hvilket hæmmer mulighederne for et mere stabilt samarbejde. Der er et behov og et ønske om en tydeligere struktur, der skaber en fælles ramme, så samarbejdet ikke afhænger af enkeltpersoner og både lokale og nationale aktører ved, hvem de skal kontakte. Det understøtter samtidig etableringen af det kommende frivilligcenter, som kan mindske geografiske forskelle.

Styrk kommunens samarbejds-evne med civilsamfundet

Det anbefales, at Norddjurs Kommune styrker medarbejdernes kompetencer til samarbejde med civilsamfundet for at sikre klarhed, ensartet praksis og tidlig inddragelse.

Tænk civilsamfundet ind tidligt og systematisk

Det anbefales, at civilsamfundet inddrages tidligere og mere systematisk gennem klare indgange til kommunen.

Styrk tværgående koordinering og skab et klart ejerskab

Det anbefales, at kommunen forankrer samarbejdet med civilsamfundet i en tværgående struktur med tydeligt mandat og ansvar for at sikre kvalitet og kontinuitet.

Formuler ét fælles sæt samarbejds-principper

Det anbefales, at kommunen udvikler enkle og praksisnære principper, der tydeliggør roller, ansvar og rammer for civilsamfundets bidrag.

ANBEFALINGER

Del 1: Kommunens struktur for samarbejdet

Styrk kommunens samarbejdsevne med civilsamfundet

Det anbefales, at Norddjurs Kommune styrker både kompetencer, organisering og fælles samarbejdskultur i arbejdet med civilsamfundet. Der er behov for en tydeligere intern afklaring af roller og ansvar, så samarbejdet ikke bliver personafhængigt eller ad hoc. Kommunale medarbejdere skal være klædt på til at vurdere civilsamfundets relevans og grænser, særligt i borgernære og myndighedsnære indsatser. Et fælles kompetenceløft kan samtidig understøtte en mere ensartet og samarbejdsorienteret praksis på tværs af organisationen.
"Vi er ikke altid klædt godt nok på til at vurdere, hvornår civilsamfundet giver mening at bringe i spil – og hvad deres rolle egentlig skal være." (Citat fra kommunal medarbejder)

Tænk civilsamfundet ind tidligt og systematisk

Det anbefales, at civilsamfundet tænkes tidligere og mere systematisk ind i de kommunale opgaver gennem en tydeligere intern organisering og en mere konsekvent samarbejdskultur. Kommunens mange kontaktflader kan udnyttes bedre, hvis de samles og gives et klarere mandat. Det vil samtidig kræve en kulturændring, hvor civilsamfundet ikke primært kobles på sent, men tænkes som en integreret del af opgaveløsningen fra start.
"Vi får ofte civilsamfundet med for sent" (Citat fra kommunal medarbejder)

Styrk tværgående koordinering og skab et klart ejerskab

Det anbefales, at kommunen forankrer samarbejdet med civilsamfundet tydeligere i kommunen gennem tværgående koordination og strukturer med klart mandat og ansvarsfordeling. Dette skal understøtte, at samarbejdet med civilsamfundet ikke afhænger af enkelte personer, men bliver en fælles kommunal opgave, ligesom det kan være med til at sikre samme kvalitet i samarbejdet på tværs.
"Det frivillige arbejde må ikke bruges sektorisk. Vi (kommunen) *skal tænke tværgående" (Citat fra koncernledelsesmøde)*

Formuler ét fælles sæt samarbejdsprincipper

Det anbefales, at kommunen udvikler et enkelt og praksisnært sæt samarbejdsprincipper, der skaber klarhed om roller, ansvar og organisering i samarbejdet med civilsamfundet. Principperne skal bidrage til en intern afklaring af, hvem der gør hvad, og hvornår civilsamfundet kan bringes i spil – særligt i gråzoner og myndighedsnære indsatser. Samtidig skal de understøtte en fælles samarbejdskultur, hvor der er en tydelig ramme for både kommunens og civilsamfundets rolle. Det skal gøre samarbejdet mere ensartet og mindre afhængigt af lokale fortolkninger.
"Det er vigtigt at drage en grænse for, hvad kommunen kan og vil i et samarbejde for at gøre samarbejdet bæredygtigt" (Citat fra koncernledelsesmødet)

ANBEFALINGER

Del 2: Kapacitetsopbygning i civilsamfundet

Mange foreninger efterlyser hjælp til administrative opgaver, rekruttering og uddannelse - især i forbindelse med at kunne løfte opgaver omkring unge og sårbare borgere. Derudover er der store geografiske forskelle, hvor aktører uden for Grenaa føler sig overset. En målrettet kapacitetsopbygning med fokus på at gøre det lettere at blive og være frivillig(forening) i kommunen, vil gøre det lettere for foreningerne at igangsætte og fastholde aktiviteter, samtidig med at det giver kommunen flere steder at henvise til, når borgere mangler fællesskab.

Gør det lettere at blive og være frivillig

Det anbefales, at kommunen styrker civilsamfundets kapacitet på tværs af geografi gennem synlighed, overblik og støtte til lokale fællesskaber.

Gør det lettere at være en frivillig forening

Det anbefales, at kommunen reducerer praktiske barrierer for frivillige ved at tilbyde et centralt kontaktpunkt, administrativ støtte og relevante værktøjer.

Gør det lettere at finde vej til tilbuddene i civilsamfundet

Det anbefales, at Norddjurs Kommune styrker borgeres adgang til civilsamfundets tilbud gennem øget synlighed og klare indgange.

Gør det lettere at yde en frivillig indsats

Det anbefales, at Norddjurs Kommune understøtter kompetenceløft i civilsamfundet, så frivillige er bedre rustet til at møde sårbare borgere.

ANBEFALINGER

Del 2: Kapacitetsopbygning i civilsamfundet

Gør det lettere at blive og være frivillig

Det anbefales, at kommunen arbejder mere systematisk med at understøtte civilsamfundets kapacitet i hele kommunen for at modvirke både geografiske og demografiske skævheder (fx lav ungedeltagelse). Det skal være lettere at blive og være frivillig, samt lettere for borgere at finde lokale tilbud. Det forudsætter en aktiv indsats for at synliggøre lokale initiativer - særligt i mindre lokalsamfund. Dette indbefatter et bedre overblik over aktiviteter.
Under temamøde blev det nævnt, at "...tingene sker ofte i Grenaa - men der foregår meget i de mindre byer, som får mindre fokus."

Gør det lettere at være en frivillig forening

Det anbefales, at praktiske barrierer, som i dag er med til at hæmme engagement, reduceres. Det indbefatter etablering af et centralt kontaktpunkt til kommunen på tværs af forvaltninger (fx placeret i frivilligcentret), hjælp til administrative opgaver (fx økonomi og organisering), adgang til sparring og værktøjer (fx skabeloner og vejledninger), samt kobling til frivilligcenterets funktioner.
Citat fra lokal civilsamfundsaktør: "Administrative opgaver suger livet ud af foreningerne – det er ikke det, man kommer for."

Gør det lettere at finde vej til tilbuddene i civilsamfundet

Det anbefales, at Norddjurs Kommune styrker borgeres adgang til civilsamfundets tilbud. Borgere med behov for forebyggende eller fællesskabsskabende tilbud skal finde vej til tilbud hos civilsamfundet, og ledes ind i fællesskaberne. Civilsamfundets tilbud bør være lette at overskue og anvende for både borgere og kommunale medarbejdere. Øget synlighed, klare indgange og mulighed for følgeskab understøtter mere lige adgang på tværs af geografi og demografi og gør det lettere for både frivillige kræfter og social- og sundhedsprofessionelle at koble borgere til relevante fællesskaber i deres lokalområde.
"Det er svært at gennemskue, hvad der findes. Vi mangler et sted, hvor man kan få det samlede overblik." (Citat fra lokal civilsamfundsaktør)

Gør det lettere at yde en frivillig indsats

Det anbefales, at Norddjurs Kommune målrettet understøtter kompetenceløft i civilsamfundet, især blandt frivillige, der møder sårbare og udsatte borgere. Hvis flere borgere skal benytte tilbuddene, kræver det, at frivillige er klædt på til at håndtere komplekse situationer. Kommunen bør stille uddannelse, sparring og viden til rådighed - fx gennem kurser eller samarbejde med fagprofessionelle. Det styrker kvaliteten i tilbuddene og gør det mere bæredygtigt at være frivillig.
Flere aktører efterspørger fx konkret en person, "man kan ringe til", så man ikke sidder alene med fx lokaler, puljer eller støtte til sårbare målgrupper.

ANBEFALINGER

Del 3: Strategiske partnerskaber med civilsamfundet

Lokale foreninger og nationale aktører efterspørger faste samarbejdsaftaler og længerevarende partnerskaber, fordi kortvarige eller løsrevne projekter skaber usikkerhed og gør det svært at mobilisere frivillige. Stabile rammer skaber tryghed blandt frivillige, tiltrækker flere aktører og gør det lettere for kommunen at samarbejde med organisationer om konkrete målgrupper – herunder sårbare borgere, som kræver mere koordinering.

Arbejd systematisk med samarbejds-aftaler

Det anbefales, at kommunen anvender samarbejdsaftaler med civilsamfundet for at skabe klarhed om formål, roller, ansvar og forventninger.

Styrk relationen til nationale aktører

Det anbefales, at kommunen aktivt opsøger nationale civilsamfundsaktører gennem målrettet kontakt og partnerskaber for at styrke lokalt engagement.

Prioritér målrettede partnerskaber

Det anbefales, at kommunen tydeliggør forskellen mellem formelle og uformelle civilsamfundstilbud og tilpasser egen rolle og forventninger til partnerskabet derefter.

Udarbejd en langsigtet civilsamfunds-strategi med klare mål

Det anbefales, at kommunen udarbejder en samlet civilsamfundsstrategi med klare rammer og strukturer for at sikre sammenhæng og langsigtet samarbejde.

ANBEFALINGER

Del 3: Strategiske partnerskaber med civilsamfundet

Arbejd systematisk med samarbejdsaftaler

Det anbefales, at kommunen anvender samarbejdsaftaler mellem kommune og civilsamfund, særligt i længerevarende samarbejder. Aftalerne skal tydeliggøre formål, roller og forventninger for begge parter, og skabe klarhed om ansvar, varighed og kommunikation. Med samarbejdsaftaler understøttes mere forudsigelige samarbejder og det bliver nemmere for både lokale og nationale aktører at engagere sig i kommunen.
"Når vi ikke har klare aftaler, bliver det hurtigt uklart, hvem der gør hvad, og så bliver samarbejdet sårbart." (Citat fra kommunal medarbejder)

Styrk relationen til nationale aktører

Det anbefales, at kommunen tager et ansvar for at opsøge nationale civilsamfundsaktører, da disse typisk ikke selv tager initiativ til kontakt med kommuner. Ønskes deres tilstedeværelse og engagement lokalt, kræver det derfor en aktiv og målrettet indsats fra kommunens side, hvor samarbejde udvikles gennem direkte kontakt og ved at fremhæve lokale problemstillinger og målgrupper. Denne tilgang kan suppleres med partnerskaber med nuværende aktører for at synliggøre lokale behov - Fx med Mødrehjælpen eller Røde Kors.
"Vi banker ikke selv på – hvis de vil have os i Norddjurs, skal de selv tage kontakten." (Citat fra national civilsamfundsaktør)

Prioritér målrettede partnerskaber

Det anbefales, at kommunen skaber en tydelig intern bevidsthed om forskellen mellem formelle og uformelle tilbud i civilsamfundet, samt kommunens rolle i og forventninger til partnerskaber. I Norddjurs findes mange velfungerende uformelle lokale fællesskaber, som skaber stor værdi tæt på borgernes hverdag, og hvis styrke ligger i fleksibiliteten og det *ustrukturerede*. Formelle partnerskaber kan derimod med fordel rammesættes gennem aftaler og fælles mål, særligt i indsatser med sårbare målgrupper.
"Ikke alle samarbejder skal formaliseres, men når vi arbejder med sårbare målgrupper, er det vigtigt med klare rammer og forventninger." (Citat fra kommunal medarbejder)

Udarbejd en langsigtet civilsamfundsstrategi med klare mål

Det anbefales, at kommunen udarbejder en samlet civilsamfundsstrategi med klare rammer for organisering, roller og prioriteringer. Strategien skal henvende sig bredt, så samarbejdet understøttes af faste strukturer som lokal koordinering, stabil finansiering af nøglefunktioner og systematisk kompetenceudvikling. Strategiens mål skal reducere personafhængighed og styrke langsigtede samarbejder både internt i kommunen og med civilsamfundet.
"Vi skal have beskrevet, hvilken kommune vi gerne vil være i de frivilliges øjne. Værdigrundlaget for samarbejdet skal omfavne civilsamfundet." (citat fra koncernledelsesmøde)

Bilag 1: Perspektivering

"Når kommune og civilsamfund udvikler løsninger sammen, opstår der ofte nye muligheder."

Interview med lokal civilsamfundsaktør

PERSPEKTIVERING

Andre kommuners erfaringer

Som led i analysen er erfaringer fra andre kommuner inddraget med det formål at perspektivere Norddjurs Kommunes arbejde med civilsamfundet – og som inspiration til, hvordan forskellige tilgange, greb og organiseringer kan bidrage til at styrke samarbejdet mellem kommune og civilsamfund.

Flere kommuner står over for tilsvarende udfordringer i forhold til kapacitet, koordinering og forankring af samarbejdet med civilsamfundet. Ved at se på, hvordan disse kommuner har arbejdet strategisk med civilsamfundet, bliver det muligt at identificere konkrete greb, der kan være relevante i en Norddjurs-kontekst - og samtidig tydeliggøre, hvilke løsninger der kræver lokal tilpasning.

Vi har identificeret følgende kommuner:

Nyborg Kommune

Syddjurs Kommune

Frederiksberg Kommune

PERSPEKTIVERING

Hvad gør andre kommuner?

Foto: © Ajepbah

Nyborg Kommune

Civilsamfundsstrategi – SAMMEN kan vi mere, 2023-2026

Strategien har fokus på at:

- Sikre stærkt samspil mellem kommune og lokale aktører
- Udvikle gode hverdagsfællesskaber og sammenhængskraft i hele kommunen.
- Bygge videre på tidligere politikker som frivillighedspolitik og ensomhedsstrategi
- Udviklet i dialog med lokale aktører

Hvad gør Nyborg konkret?

- Har udarbejdet idekataloger og guides til kommunens medarbejdere for at styrke samarbejdet med borgere og foreninger.
- Integrerer civilsamfundet i flere politikker og strategier (fx kultur, fritid, fællesskab)

Foto: © Ajepbah

Syddjurs Kommune

Kultur-, fritids- og landdistriktspolitik, 2023-2026

Strategien har fokus på at:

- Styrke civilsamfund, foreningsliv og lokale fællesskaber som en samlende kraft
- Udvikle samskabelse mellem kommune, Frivillige og lokale aktører
- Fremme frivillighed og inklusion på tværs af alder og livssituationer
- Koble fritidsliv til velfærd, trivsel og demokrati

Hvad gør Syddjurs konkret?

- Arbejder med samskabelse med foreninger, borgere og ildsjæle
- Fremmer mødesteder, kulturhuse og lokale fællesskaber
- Inddrager civilsamfundet i byudvikling og landdistriktsudvikling

Foto: © Ajepbah

Frederiksberg Kommune

Social frivilligheds- og civilsamfundsstrategi, 2025-2027

Strategien har fokus på at:

- Styrke fællesskaber og forebygge ensomhed
- Udvikle ligeværdige partnerskaber mellem kommune og frivillige aktører
- Sikre klare rammer for frivillighed (frivillige supplerer – erstatter ikke velfærd)
- Gøre det lettere at være frivillig

Hvad gør Frederiksberg konkret?

- Samarbejder tæt med Frivilligcenter
- Yder økonomisk støtte til sociale frivillige initiativer
- Inddrager frivillige i fx sociale tilbud
- Arbejder med tydelig rolle- og forventningsafstemning

Bilag 2: Referencer

Referencer

Nationale civilsamfundsaktører

Michael Aagaard Seeberg, KFUM
Dorthe Bjerre, KFUM
Marie-Louise Gotholdt, Røde Kors
David Vincent, Ældredagen og Folkebevægelsen Mod Ensomhed
Trine Hammershøy, Det Sociale Netværk/Headspace
Ninna Thomsen, Mødrehjælpen
Ulrik Kampmann, Dansk Folkeoplysnings Samråd
Anja Holt, Social Sundhed
Dannie Larsen, FriSe
Cecilia Decara, Mentorbarn
Bjørn Ruben Pedersen, DGI

Lokale civilsamfundsaktører

Kristian Stougaard Poulsen, Ældresagen
Peter Thomsen, Frivilligrådet
Birgitte Eilersen, Ældrerådet
Per Larsen, Idrætshallerne
Birthe Foged, Kræftens Bekæmpelse
Bente Have, Mødrehjælpen
Henning Millard, Den Grønne Museums Venneforening
Anette Stavensø Møller, Det Grønne Museum
Anne Møller, Lægefællesskabet
Sabina Hvid, Cafe Grenaa
Laila Charlotte Jensen, Cafe Grenaa og Nydansker Netværk Norddjurs

Kommunale aktører

Tina Kruse, Frivilligcenteret
Trine Grejsen, Chef for kultur og udvikling
Anne-Marie Bentzen, Sundheds- og omsorgsschef
Theis Kaas Pedersen, Fritidskonsulent
Erik Holck Hansen, Arbejdsmarkedschef
Lene Mehlsen Thomsen, Direktør Sundhed, Læring og Trivsel
Marie-Louise Eskerod Ifversen, Socialchef
Thomas Olesen, Skole- og dagtilbudschef
Dorthe Bligaard, Leder for Sundhed
Anne Chapion, Specialist
Samt koncernledelsen i Norddjurs Kommune

Tak

— *Thank you!*

not a box